

Besluitformulier

Financiën

Zaaknummer : 3621267 Datum : 18 juni 2025	Opsteller : P. Mesman / J. Roos
Onderwerp: Meicirculaire gemeentefonds 2025.	
Besluit: 1. De uitkomsten van de meicirculaire 2025, jaarschijf 2025 (voordeel € 4.466.000) te verwerken in de Najaarsnota 2025; 2. De uitkomsten van de meicirculaire 2025, jaarschijven 2026 tot en met 2029 te betrekken bij de voorgenomen besluitvorming op 10 juli over de nul-situatie bij de Kadernota 2026 voor de begroting 2026 en verwerken in de begroting 2026–2029 (2026 voordeel € 10.499.000, 2027 voordeel € 9.554.000, 2028 voordeel van € 3.605.000 en 2029 een voordeel van € 13.735.000); 3. Akkoord te gaan met de verwerking van de voorgestelde taakmutaties zoals opgenomen op bladzijde 4; 4. In afwachting van de invulling van de PM-post in concept-Kadernota 2026, de extra middelen voor jeugdzorg toevoegen aan de algemene middelen; 5. Akkoord te gaan met het verlagen van de stelpost BCF van de jaar 2026 met € 800.000 naar € 1.800.000; 6. De raad te informeren over de uitkomsten van de meicirculaire 2025, met hierin verwerkt de voorgestelde verwerking van deze uitkomsten zoals benoemd bij besluit 1 tot en met 5.	

Publiekssamenvatting

De beheerders van het gemeentefonds (de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de staatssecretaris van Financiën) verstrekken regelmatig mededelingen over de algemene uitkering via de gemeentefondscirculaires. In deze circulaires worden de ontwikkelingen toegelicht op grond van de meest recente gegevens over de financiën en het beleid op rijksniveau. Onlangs is de meicirculaire 2025 over de algemene uitkering uit het gemeentefonds ontvangen. In deze circulaire worden de mutaties in het gemeentefonds nader toegelicht.

Korte samenvatting financiële gevolgen meicirculaire 2025

De uitwerking voor de Gemeente Alphen aan den Rijn laat als gevolg van bovenstaande macro punten overwegend een positief beeld zien. Het jaar 2028 geeft een minder positief beeld door de indexering van de opbrengst van de Hervormingsagenda Jeugd. Dit betekent dat het ravijnjaar van 2026 naar 2028 verschuift.

In een reguliere cyclus van de circulaires, laat een meicirculaire voor onze gemeente meestal een voordeel zien. Dit komt doordat de aantallen geactualiseerd worden en uitgegaan wordt van de meest actuele woningbouwprognoses.

Er zijn een aantal punten van aandacht in deze meicirculaire 2025. De voornaamste worden hieronder weergegeven:

1. Het Accres; dit betreft volume en LPO.
2. Het BTW-compensatiefonds (afrekening van het jaar 2024).
3. Jeugd.

In de Meicirculaire 2025 zijn extra middelen voor jeugdzorg verwerkt voor:

- Damping terugval gemeentefonds 2026 (vanaf 2026);
- Hervormingsagenda jeugd aanvullende post (vanaf 2026);
- Tekorten voor rekening Rijk (vanaf 2025);
- Groeipad maatregelen Hervormingsagenda (voor 2026 en 2027).

Ook is er vanaf 2028 rekening gehouden met een uitname uit het gemeentefonds voor eigen bijdrage jeugdzorg en het sturen op trajectduur.

Het uiteindelijke resultaat van de Meicirculaire 2025 laat zich voor de Gemeente Alphen aan den Rijn als volgt vertalen:

Uitkomsten meicirculaire 2025

(- = nadeel/+ = voordeel)	2025	2026	2027	2028	2029
Saldo meicirculaire 2025 versus septembercirculaire 2024 (na stelposten)	6.839	12.918	10.736	3.050	13.112
Taakmutaties meicirculaire 2025	-2.373	-2.419	-1.182	555	623
Totaal	4.466	10.499	9.554	3.605	13.735

Afgezet tegen de aannames van de berekening van de concept-Kadernota 2026 geeft dit onderstaand beeld:

Meicirculaire 2025 versus Kadernota 2026 (x € 1.000)

(- = nadeel/+ = voordeel)	2025	2026	2027	2028	2029
Uitkomsten Meicirculaire 2025	4.466	10.499	9.554	3.605	13.735
Aanname Meicirculaire 2025 bij Kadernota 2026		-10.379	-10.747	-5.281	-13.378
Bijstelling Kadernota 2026	4.466	120	-1.193	-1.676	357

In de eerste berekeningen voor de concept Kadernota 2026 is rekening gehouden met het percentage aandeel van Gemeente Alphen aan den Rijn in het gemeentefonds. De uitkomsten uit de Meicirculaire 2025 zijn berekend op basis van de geactualiseerde maatstaven, waarbij de bedragen voor jeugd volledig zijn toegerekend aan het cluster jeugdzorg.

Op dit moment is er in de nul-situatie bij de Kadernota 2026 een bandbreedte opgenomen voor Jeugd. In de aanloop naar het opstellen van de begroting 2026 wordt deze post nader gedefinieerd. Er wordt voorgesteld in deze Meicirculaire 2025 om de jeugdzorgmiddelen toe te voegen aan de algemene middelen in afwachting van de nadere definiëring van de bandbreedte zoals opgenomen in nul-situatie.

Inleiding

Onlangs is de meicirculaire 2025 over de algemene uitkering uit het gemeentefonds ontvangen. In deze circulaire worden (gebaseerd op de Voorjaarsnota van het Rijk) mededelingen gedaan over de ontwikkelingen van de algemene uitkering voor de komende jaren.

Beoogd maatschappelijk resultaat

De algemene uitkering op een juiste wijze verwerken in de programmabegroting, zodat deze bijdraagt aan het maatschappelijk effect van de begroting (algemene dekkingsmiddelen).

Kader

Uitvoeringsprogramma Coalitieakkoord Zichtbaar en dichtbij.
Programmabegroting 2025–2029 en de Voorjaarsnota 2025.

Doorrekening algemene uitkering

In onderstaande tabel zijn de financiële mutaties uit deze meicirculaire 2025 afgezet tegen de stand van de ramingen algemene uitkering uit de programmabegroting 2025–2028 (op basis van de septembercirculaire 2024).

Tabel: Mutaties meicirculaire 2025 in meerjarenbeeld (x € 1.000)

	2025	2026	2027	2028	2029
Algemene uitkering:					
Primitieve begroting septembercirculaire 2024 (Begroting 2025-2029)	227.335	222.718	232.469	242.124	242.124
Meicirculaire 2025	233.122	237.034	243.885	246.428	256.875
Vershil	5.787	14.316	11.417	4.304	14.751
Integratie uitkering Sociaal Domein:					
Primitieve begroting septembercirculaire 2024 (Begroting 2025-2029)	14.303	13.859	13.816	13.813	13.813
Meicirculaire 2025	15.356	14.805	14.282	13.918	13.533
Vershil	1.053	946	466	105	-280
Totalen begroting conform septembercirculaire 2024	241.639	236.577	246.285	255.937	255.937
Totalen meicirculaire 2025 (AU+SD)	248.478	251.838	258.168	260.346	270.408
Vershil meicirculaire 2025 versus septembercirculaire 2024	6.839	15.262	11.883	4.409	14.471
Actualisatie stelpost BCF		-800			
Actualisatie stelpost Jeugd (vervalt)		-1.544	-1.147	-1.359	-1.359
Vershil na stelposten	6.839	12.918	10.736	3.050	13.112

Toelichting:

- Voor wat betreft de Algemene uitkering zijn de maatstaven geactualiseerd. Dit betekent bijstelling van aantallen op basis van bijvoorbeeld het aantal inwoners (positief). Binnenkort wordt begonnen met het opstellen van de begroting 2026 en wordt ook het jaar 2029 als jaarschijf toegevoegd in de meerjarenraming. Voor de jaren 2025 tot en met 2028 heeft dit geresulteerd in een positieve bijstelling ten opzichte van de aanname zoals gedaan in de Begroting 2025 (op basis van de Septembercirculaire 2024).
- Als gevolg van de afrekening van het BTW-compensatiefonds 2024 wordt de stelpost BCF 2026 met € 800.000 naar beneden bijgesteld.
- In de Voorjaarsnota van het Rijk zijn er afspraken verwerkt over Jeugd. Voor 2025 tot en met 2027 komt er in totaal circa € 3 miljard euro cumulatief beschikbaar voor jeugdzorg. Vanaf 2028 heeft het Rijk twee maatregelen (Eigen bijdrage en sturing op trajectduur) en een bezuiniging (indexering Hervormingsagenda) opgenomen. Op basis van de provinciale Begrotingscirculaire 2026 (inclusief "Aanvulling op de begrotingscirculaire 2026") betekent dit dat de opgenomen stelpost Jeugd vervalt vanaf 2026 omdat het Rijk meerjarig extra middelen aan het gemeentefonds heeft toegevoegd.

Taakmutaties

Een deel van de groei van de algemene uitkering is bestemd voor de uitvoering van de hieronder genoemde taken.

Taakmutaties (x € 1.000)

	2025	2026	2027	2028	2029
Uitgaven:					
Sturen op trajectduur jeugdzorg				-351	-359
Kinderopvang pleegouders	17	17	17	18	19
Wmo hulpmiddelen		53			
Aanpassen regeling dienstverlening aan huis		10	10	11	11
IBO Problematische schulden	82				
Integratie-, decentralisatie- en suppletieuitkering:					
Suppletie-uitkering Bommenregeling	34				
Armoedebestrijding kinderen (DU)		15	15	15	15
Invoerings/uitvoeringskosten Omgevingswet	421				
Landelijke Aanpak Adreskwaliteit	7				
Natuur bij energieprojecten	326				
Slavernijverleden	50				
Antidiscriminatie voorzieningen	16	16			
Alleenverdienersproblematiek	116				
Impulsbudget sociale infrastructuur	251	226	226	226	226
Participatie (IU)	1.053	946	914	869	841
Inkomsten:					
Uitstel vervanging abonnementstarief Wmo		1.136			
Eigen bijdrage jeugdzorg				-1.343	-1.376
Totaal taakmutaties	2.373	2.419	1.182	-555	-623

De belangrijkste taakmutaties zijn (boven de € 200.000):

- Sturen op trajectduur jeugdzorg.
Vanaf 2028 gaan Rijk en gemeenten afspraken maken met de sector Jeugd over hoe we beter kunnen sturen op trajectduur. De intentie is dat dit een besparing oplevert.
- Uitvoering/invoeringskosten Omgevingswet.
Deze middelen zijn voor het voldoen aan de gestelde eisen in de Omgevingswet.
- Natuur bij energieprojecten.
Dit budget kan door de RES-regio worden gebruikt om de lokale natuur te versterken.
- Impulsbudget sociale Infrastructuur.
Vanaf 2025 tot en met 2034 is er (impuls)budget beschikbaar om de infrastructuur van sociaal ontwikkelbedrijven te versterken.
- Participatie.
De omvang van de integratie-uitkering Participatie wijzigt als gevolg van de toekenning van de loon- en prijsbijstelling 2025. Daarnaast zijn er twee beleidsmatige toevoegingen: een nieuw structureel budget voor de sociale infrastructuur en een incidentele compensatie voor de afschaffing van het lage-inkomensvoordeel voor gedetacheerden in de Wsw.
- Uitstel vervanging abonnementstarief Wmo.
Het wetsvoorstel vervanging abonnementstarief Wmo 2015 wordt nu verwacht per 1 januari 2027 in plaats van 1 januari 2026.
- Eigen bijdrage jeugdzorg.
Er wordt een eigen bijdrage ingevoerd voor jeugdzorg per 1 januari 2028.

Overige ontwikkelingen

- Tekorten jeugdzorg 2023 en 2024.
Tussen Rijk en gemeenten wordt er nog gesproken over afrekening tekorten jeugdzorg voor 2023 en 2024. Vanwege het demissionair zijn van kabinet Schoof-1 wordt een uitspraak hierover niet op korte termijn verwacht.
- Specifieke Uitkeringen (SPUKS).
In het "Hoofdlijnenakkoord" van de kabinet Schoof-1 is het uitgangspunt opgenomen over het opheffen van Specifieke Uitkeringen. Deze zouden dan met een taakstelling van 10% worden

belegd bij de provincies en de gemeenten. Op dit moment is er onduidelijkheid over de omvang, de invoeringsdatum en de 10% korting.

- Onzekerheid.

De daadwerkelijke verwerking van de Meicirculaire 2025 is onzeker doordat het demissionaire kabinet Schoof-1 geen meerderheid meer heeft in zowel de Eerste als de Tweede Kamer.

Duurzaamheid

N.v.t.

Participatie

N.v.t.

Financiële consequenties

De financiële consequenties zoals hierboven aangegeven worden nader verwerkt in de Najaarsnota 2025 en de begroting 2026–2029.

Realisatie

Zie financiële consequenties.

Bijlage(n):

- Meicirculaire 2025 gemeentefonds (zaaknr. 2025/3621267).